

Sygn. akt I CSK 1242/22

POSTANOWIENIE

Dnia 2 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z wniosku P. spółki akcyjnej w K.
z udziałem L. D. i Skarbu Państwa - Starosty Lubelskiego
o zasiedzenie służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Ca 49/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kwotę 240 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. spółka akcyjna w K. wniosła o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV relacji P.- A., na nieruchomości L. D. – działkach ewidencyjnych numer [...], 1, [...], 2, [...], 3, położonych w miejscowości Z., dla której Sąd Rejonowy w Lublinie prowadzi księgę wieczystą nr [...], najpóźniej z dniem 1 stycznia 1985 r. na rzecz Skarbu Państwa – Z. w R., w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego działania umiejscowionych na niej urządzeń energetycznych, tj. dystrybucji energii, przeprowadzaniu kontroli, konserwacji, modernizacji, remontów, usuwania awarii i wymianie tych urządzeń oraz o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania.

Pismem z 17 maja 2019 r. wnioskodawca zmodyfikował żądanie wniosku w ten sposób, że wniósł o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu z dniem 19 grudnia 2004 r. przez P. spółka akcyjna, wnosząc o zasiedzenie służebności na działkach [...]1, [...]4 i [...] 5 (k. 313-314).

Postanowieniem z 6 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie oddalił wniosek (pkt I) i rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II i III).

Postanowieniem z 21 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Lublinie, po rozpoznaniu apelacji P. spółka akcyjna w K., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego (pkt II).

Od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie skargę kasacyjną wywiódł wnioskodawca, zaskarżając je w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołał się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa – Starosta Lubelski wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że nie jest ona oczywiście uzasadniona oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, wynikającą z pominięcia przez Sąd II instancji pouczenia o dacie zasiedzenia oraz podmiocie, który miałby to prawo nabyć.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli występuje sprzeczność zaskarżonego orzeczenia z przepisami prawa, których wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości albo doszło do jego wydania w wyniku oczywiście błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce, gdy zarzucane uchybienia

dotyczą kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa, które są widoczne *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy. Nie każde naruszenie stanowi podstawę zasługującą na uwzględnienie, ponieważ przesłanka ta dotyczy tylko takich uchybień, które miały wpływ na wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. min.: postanowienia SN z: 23 czerwca 2017 r., II CSK 41/17; 1 marca 2013 r., I CSK 491/12; 23 listopada 2011 r., III PK 44/11; 21 lutego 2008 r., II UK 307/07; 8 marca 2002 r., I PKN 341/01). Ponadto, przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać, że w postępowaniu kasacyjnym skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. postanowienie SN z 31 maja 2019 r., II CSK 614/18 wraz z wskazanym tam orzecnictwem).

Skarżąca w żaden sposób nie wykazała, że Sąd II instancji dopuścił się oczywistego naruszenia przepisów prawa i w konsekwencji wydał rozstrzygnięcie oczywiście wadliwe.

Po pierwsze, wbrew twierdzeniom skarżącej, w myśl art. 6 k.c. ciężar przytoczenia i dowodu co do faktów dotyczących spełnienia przesłanek zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu spoczywał na wnioskodawczyni, z zastrzeżeniem uprawnień sądu wynikających z art. 232 w zw. z art. 13 k.p.c., które mają charakter wyjątkowy, z uwagi na obowiązującą w procesie cywilnym zasady kontradyktoryjności (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2015 r., III CZP 112/14). Potrzeba udzielania pouczeń może występować w szczególności gdy postępowanie toczy się z udziałem osoby nieporadnej lub niemającej dostatecznej znajomości prawa. Natomiast, potrzeba taka „z reguły nie zachodzi, gdy strona zastąpiona jest przez pełnomocnika o odpowiednim przygotowaniu zawodowym, a zwłaszcza przez adwokata. Temu należy przypisać, że normujący te zagadnienia art. 5 k.p.c. ogranicza obowiązek udzielania przez sąd potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych jedynie do stron i uczestników postępowania występujących w sprawie bez adwokata (postanowienie SN z 8 czerwca 1965 r., III CR 89/65; por. orzeczenie SN z 15 marca 1974 r., I CR 71/74; wyroki SN z: 30 kwietnia 1997 r., II UKN 79/97; 23 lutego 1999 r., I CKN 1385/98, 6 września 2017 r., I CSK 59/17)”. W związku z tym, wnioskodawczyni reprezentowana przez

profesjonalnego pełnomocnika, nie mogła powołując się na art. 212 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., skutecznie zarzucać w postępowaniu kasacyjnym, że Sąd II instancji z urzędu nie pouczył strony w określonym zakresie.

Po drugie, zarzucanie Sądom *meriti* braku pouczenia skarżącej jest całkowicie błędne, a nawet niezrozumiałe. Uchwała Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2015 r., III CZP 112/14, wbrew twierdzeniom skarżącej, prezentuje utrwalony pogląd, zgodnie z którym w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia sąd jest związany żądaniem stron postępowania, co do podmiotu uprawnionego do nabycia tego prawa (art. 321 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Jednocześnie uchwała ta wskazuje, że obowiązek informacyjny sądu w zakresie modyfikacji wniosku mógłby zachodzić w związku z występującymi okolicznościami, spowodowanymi trudnościami natury faktycznej i prawnej, które w sprawie nie zachodzą.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 5 pkt 3 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

[as]